

nie blijven zo intact en verandering ten goede kan worden afgewacht. Bij resolutie van 8 augustus 1763 is een plan opgesteld, waarbij de uitgaven niet meer mogen bedragen dan f 2790 per jaar. [fol. 33] Aan de resident is gevraagd na te gaan of het noodzakelijke sapanhout niet tot een totaal van 6 à 7000 pikol door particulieren, zonder kosten voor de Compagnie, te Batavia geleverd kan worden voor f 5,- het pikol van 125 lb. Zoals hierboven berekend is, zou f 6,- te veel zijn. Ook zouden er nog tegen de gewone prijzen 10.000 lb geconfijte gember en de benodigde roggenvellen geleverd moeten worden. Daar zou dan geen pacht aan de boom en waaggeld voor hoeven te worden betaald. Zo mogelijk moet de resident melden of hij zich niet als factor met een particulier huis kan behelpen en of de loge met de pakhuizen is te verkopen. Dat spaart onderhoudskosten uit. Te Batavia zijn particulieren via biljetten uitgenodigd om de genoemde goederen in die hoeveelheden en op die voorwaarden naar Batavia te vervoeren. De tijd zal leren wat het resultaat is. Het is de resident verboden eergeschenken, noch de gewone van hier te geven, als ze niet door de koning of de phra-klang door contrageschenken gecompenseerd worden. [fol. 34] Voortaan wordt er geen atjar bamboe, limoen en rode arekakalk meer naartoe gezonden. Het was als een emolument onder de Hoge Regering verdeeld.

JAPAN

Er wordt gehoopt dat bovengenoemde maatregelen even veel instemming zullen ondervinden als dat in Japan de uitgaven, die in 1758/59 waren gestegen tot f 126.868, van jaar tot jaar verminderd zijn en in 1761/62 f 117.050 hebben bedragen. Overeenkomstig de wens van Heren XVII zullen er per jaar niet meer dan twee schepen naar Japan worden gezonden. In juni 1763 vertrokken de Leimuiden en Enkhuizen daarheen met een scheepslading t.w.v. f 349.449,7-.

MALAKKA

De inkomsten uit de domeinen zijn volgens de verwachting van Heren XVII gestegen. In 1760 bedroegen deze rsd 39.081, in 1761 rsd 42.119 en in 1762 zelfs rsd 43.237.

SUMATRA'S WESTKUST

Met Heren XVII wenst men dat de handel op Sumatra's Westkust beter zal slagen. Voortdurend is daartoe aangespoord. [fol. 35] Dat blijkt uit de laatste generale decemberbrief en de laatste brief daarheen. Het bestuur beweert dat, als het zich aan de vastgestelde percentages moet houden, alleen het gewone gebleekt guinees te verkopen is. Heren XVII voerden aan dat dit guinees in het najaar van 1761 in Nederland wel 138 % winst heeft opgeleverd. Dit betekent dat de Nederlandse soort veel beter is dan die in Azië wordt afgezet, en dus daar ook veel meer zou opbrengen. Aangaande de benzoë en de kamfer, die op Baros tegen de textiel wordt geruild, verwijst men naar de brief van 11 augustus 1763 naar Sumatra's Westkust. Er is bevolen de prijzen te betalen die in de brief van eind december 1762 zijn aangegeven. Men houdt eraan vast dat per jaar niet meer dan 6 pikol kamfer, hoogstens 400 pikols benzoë tweede soort, 100 pikol van de derde soort [fol. 36] en totaal geen mindere soort geaccepteerd mag worden. Van de eerste soort mag onbeperkt ingekocht worden. Heren XVII stelden dat, als het ijzer met 50 % winst wordt afgezet en de Nederlandse inkoopsprijs gerekend wordt, er in werkelijkheid maar 25 % winst wordt gemaakt. Daarom is het bestuur in Padang vorig jaar opgedragen slechts met 75 % winst te verkopen. Er is al bericht dat het bestuur aanvoerde, dat er dan totaal geen afzet meer zou zijn. Men overwoog dat de goederen uit Nederland weliswaar per begin september 1762 met 25 % verhoogd waren, maar dat door de reductie van het Nederlandse in het Indische geld er maar een winst van $118\frac{3}{4}$ % werd gemaakt. Daarom is de winst te Batavia en op de buitenkantoren weer op 50 % bepaald, waarmee er na aftrek van alle onkosten op de vaderlandse prijs $87\frac{1}{2}$ % winst wordt gemaakt. De afzet van zout is integendeel [fol. 37] door de verhoging van de prijs achteruitgegaan, zoals in vorige brieven reeds aangetoond is. Het zal zijn opgemerkt dat het